

Medborgerskab

Pædagogisk udviklingsprojekt i efterskolen

2. fase – skoleåret 2006-07

Nedenstående informationer vedrørende det 2. forsøgsår (skoleåret 2006-07) af Efterskoleforeningens medborgerskabsprojekt blev fremlagt på konferencen ”**Medborgerskab – en pædagogisk udfordring for efterskolen**”, afholdt den 16. maj 2006 på Brogården.

Deltagere i konferencen har (selvfølgelig) fået den mundtlige forklaring, der fulgte med fremlæggelsen og har i det hele taget konferencen som platform for at kende til udviklingsprojektet.

Men andre interesserede kan læse med her – og ikke mindst læse inspirationshæftet ”**Dannelse til demokratisk medborgerskab**”, udsendt til alle efterskoler den 18. maj. Hvis man på den baggrund er interesseret i at deltage i udviklingsarbejdet, skal man tilkendegive dette senest den 6. juni 2006 på en mail til undertegnede. Man bedes ved samme lejlighed beskrive på ca. 1 side, hvordan og hvor meget, man p.t. forestiller sig, man vil iværksætte på egen skole. Mere detaljeret planlægning kommer i næste række – her og nu har vi blot brug for hovedlinjerne. Bemærk at ved flere end 10 skoler, kan det blive nødvendigt for projektgruppen at vurdere og prioritere, se pkt. 5.

Med venlig hilsen

Else Højlund: elseh@efterskole.dk
Pædagogisk konsulent i Efterskoleforeningen

Rammer for deltagelse

1. Gerne **mange forskellige forsøg og forløb**.
Der er ikke på forhånd fastlagt én bestemt måde at håndtere medborgerskab på – som fag og som dannelselement i efterskolen.
Forsøget går *netop* ud på at søge og afprøve mange forskellige former for konkret udmøntning.
2. **Eksempel på variation:**
Den enkelte skole kan fx. deltage med en klasse, et valghold, en årgang eller....
Ligesom faget kan have forskellig fylde, organisering og indhold i den enkelte skoles undervisningsplan.
3. Man tilrettelægger sit lokale skoleprojekt, så det **hviler på de 3 ben**, der er beskrevet i hæftet ”Dannelse til demokratisk medborgerskab” (s. 14):
  - formelt curriculum
  - eleven og skolens kultur (elevråd m.m.)
  - forbindelse mellem skolen og dens omverden (nær og fjern).

4. Der er i udgangspunktet plads til **(op til) 10 forsøgsskoler**. Begrænsningen hænger sammen med dels økonomi, dels organisation.
5. Man **tilmelder sig projektet senest den 6. juni** (uge 23). Hvis der er rift om pladserne, kan der blive tale om, at projektgruppen foretager en prioritering og udvælgelse. Skolerne får en tilbagemelding i løbet af uge 23.
6. Der skal være **en koordinator** fra hver skole, som er vores kontaktperson og som har føling med, hvad der foregår lokalt. Navn og kontaktoplysninger meddeles ved tilmelding.
7. Derudover at man er et **team** af lærere, der involverer sig i projektet. Ingen norm for hvor mange – blot for at understrege, at det ikke gøres alene med fx. én ildsjæl.
8. **Ledelsesopbakning** til skolens deltagelse.
9. **Lærerne klædes på til opgaven:** Tilbud om deltagelse i **kursusforløb "Medborgerskabsundervisning i efterskolen"**. Ca. 30 timer fordelt på 3-4 enkeltdage samt et internat på 2 dage. Kurset tilrettelægges af CVU Sønderjylland og DPU og afvikles på steder, der så vidt muligt tager hensyn til projektskolernes geografi. Fx. kan projektskolerne på skift være vært.
10. Desuden tilbud om deltagelse i **medborgerskabskonference nr. 2** på CVU Fyn, den 15. november 2006: **"Demokratiets veje er brolagt med borgere"**.
11. Projektskoler forpligter sig til at deltage i **Afslutningsseminar** ultimo april/primomaj 2007.
12. Den enkelte skole bidrager til den **fælles erfaringsopsamling** i form af tilbagemeldinger på de oplysninger, vi indhenter undervejs, ligesom man følger den fælles skabelon for projektets evaluering næste forår.
13. **Væsentlige datoer** for projektet – seminar, kursusdatoer m.m. - udmeldes i løbet af juni måned.
14. Den enkelte skole får **ikke fra projektet timer/frikøb til lærere**, der underviser i medborgerskab og deltager i det lokale udviklingsarbejde. Det må være en del af skolens eget bidrag og investering i skolens udvikling.
15. Til gengæld kan man få **40 timer til kontaktperson/koordinator** på den enkelte skole.
16. Og mindst lige så vigtig planlægger vi med, at **deltagelse i kursusforløbet er gratis**.
17. Alt dette er **under forudsætning af, at Efterskoleforeningen får bevilget forsøgsmidler til projektet**. En formalitet, men også reelt. Afgøres ved næste ansøgningsrunde 1. juni. Al mulig grund til at tro, at projektet vil kunne få støtte.

Yderligere støtte / materialer m.m.:

- Inspirationshæfte til lærerne: "Dannelse til demokratisk medborgerskab", (maj 2006)
- Elevmateriale (forventet udgivelse: juni/juli 2006)
- "Grundtvig, Efterskolen og Medborgerskabet – en introduktion", (maj 2006).